

Huvi ennen työtä –oppiminen on iloista

- Etkö halua tulla vähäksi aikaa sisälle luokkaan?, kysyi opettaja. -Mielummin en, sanoi Peppi suoraan ja nojasi mukavasti oksaan. -Siellä on niin paljon oppia, että sitä voi leikata veitsellä. Sitten hän jatkoi toiveikkaasti. -Mutta uskotko opettaja, että jonkin verran oppia voisi lentää ulos ikkunastakin ja tarttua minuun? Sen verran että pääsen mukaan retkelle?(Astrid Lindgren: Peppi Pitkätossun tarina)

Oppiminen on vuosikymmenten saatossa muuttunut palkkioilla ja rangaistuksilla ohjattavasta käyttäytymisestä iloiseksi asiaksi. Nykykäsityksen mukaan oppimista tapahtuu kaikkialla ja kaiken aikaa – ihan luonnostaan. Avainasemassa ovat päättelyn, ymmärtämisen ja tiedon soveltamisen taidot, jotka kehittyvät oivalluksen ja itse tekemisen kautta.

Iloinen oppiminen käy huomaamatta

Joka päiväisessä arjessa vanhemmat, isovanhemmat ja oppimisen ammattilaiset ovat huomanneet, että lapset oppivat luonnostaan, kunhan saavat puuhata itseään kiinnostavien ja sopivasti haastavien tehtävien parissa. Nauttiva oppija kokee onnistumisen iloa.

Myös alan tutkimus tuntee oppimisen ilon käsitteen. Keskeisiä edellytyksiä ilon kokemiselle ovat valinnanvapaus, vapaaehtoisuus ja itseohjautuvuus. Oppimisen ilo syntyy tilanteessa, jossa oppijan omat kyvyt ja tehtävän haastavuus sekä kiinnostavuus kohtaavat. Tärkeää on myös, että uuden oppiminen rakentuu niille taidoille, jotka lapsi jo entuudestaan hallitsee, sillä pienet onnistumiset rakentavat tunnetta omasta osaamisesta.

Oppimisen ilo myös parantaa oppimistuloksia. Se sitouttaa oppimisprosessiin, lisää ajattelun monipuolisuutta sekä kehittää ongelmien ratkaisukykyä ja loogista päättelykykyä.

Oppiminen ei katso paikkaa eikä aikaa

Oppimista tapahtuu siis paikasta riippumatta, mutta miten? Tähän saakka Suomesta on puuttunut vapaa-aikaan sopiva, laadukas ja viihdyttävä tuotesarja, joka tukee taitojen ja tietojen kehittymistä.

WSOY Oppimateriaalien kehittämä Oppi&ilo WSOY -tuotesarja perustuu tekemiseen ja viihtymiseen, joka mahdollistaa oppimisen ajasta ja paikasta riippumatta. Sarjan tuotevalikoima pohjautuu WSOY Oppimateriaalien pitkäaikaiseen kokemukseen oppimateriaalien tuottajana sekä tutkimustietoon suomalaisten vanhempien, isovanhempien, lasten ja opettajien näkemyksistä.

Tuotesarjan kehittämistä varten on tutkittu suomalaisen vanhemmuuden ja kasvatuksen suuntaviivoja ja haasteita ryhmä- ja perhehaastatteluin vuonna 2007 ja 2008.

Tutkimusyhtiö Inspiransin toteuttaman tutkimuksen tuloksien merkittävin oppimiseen liittyvä asia oli lapsilähtöisyys. Suomalaisissa lapsiperheissä ei puureta hampaat irvessä, vaan annetaan tilaa ja aikaa tehdä niitä asioita, jotka lasta itseään kiinnostavat. Valinnanvapaus nähtiin erityisesti vanhempien keskuudessa olennaiseksi tavaksi säilyttää lapsille luontainen oppimisen ilo. Siksi Oppi&ilo WSOY-tuotesarja on rakennettu siten, että sieltä voi poimia itseään kiinnostavia aiheita eri muodoissa – kirjana, pelinä, verkkomateriaalina tai vaikkapa sisustuselementtinä, kuten julisteena. Tuotteisiin liitetty valikko kertoo aihealueen ja sen ikäsuosituksen.

Keskeisinä lapsen taitoina haastateltavat pitivät erityisesti itsenäistä ajattelukykyä ja omatoimisuutta. Yksittäisistä taidoista korostuivat motoriset ja sosiaaliset taidot, joiden lisäksi etenkin akateemiset vanhemmat toivat esille tietotekniikkataitojen tärkeyden. Opettajat puolestaan nostivat esille oppimisen jatkuvana prosessina sekä painottivat sitä, että myös oppimista voi opetella.

Tutkimuksen tuloksista ilmeni myös, että vaikka vanhemmat toisaalta näkivät lapsen itsenäisenä toimijana, he olivat huolissaan esimerkiksi lasten valvomattomasta pelaamisesta ja verkon käytöstä. Vanhemmille on tärkeää, että lapsi voi viettää vapaa-aikaa turvallisessa ja väkivallattomassa ympäristössä. Lapselle puolestaan on tärkeää, että tekeminen on hauskaa ja sen pariin voi palata yhä uudelleen. Oppi&ilo WSOY-sarjasta löytyy sekä yhteistä tekemistä ja lukemista että omin päin löydettävää. Syyskuusta alkaen tuotteisiin pääsee tutustumaan myös osoitteessa www.oppijailo.fi. Sivuilta löytyy hauskaa ja oivaltavaa tekemistä eri ikäisille lapsille.

Lisätietoja:

Anja Kahri, johtaja, kuluttajamarkkinointi, WSOY Oppimateriaalit Oy,
puh. 040 5442346

Lähteinä käytetty mm.

Pirjo Ekman, Inspirans Oy, kvalitatiivinen tutkimussarja. Lasten, vanhempien, tulevien vanhempien ja isovanhempien sekä opettajien näkökulmia lasten arkeen, kasvatukseen ja oppimiseen. 2007 ja 2008. (WSOY Oppimateriaalit Oy:n toimeksiannosta)

Taina Rantala, väitöskirja, Oppimisen iloa etsimässä –kokemuksen etnografiaa alkuopetuksessa. Lapin Yliopisto 2005.